

STICHTING
BEHOUD BEELDENE KUNSTEN
GRONINGEN

Jaarverslag 2019

Colofon

Stichting Behoud Beeldende Kunsten Groningen
Opgericht 13 september 1990

Doelstelling

De stichting heeft ten doel: De geschiedenis van de beeldende kunsten in Groningen tussen 1850 en heden in kaart te brengen, werk van kunstenaars uit die periode te verzamelen en deze verworvenheden voor het publiek toegankelijk te maken.

De stichting tracht haar doel te bereiken door het bijeenbrengen, conserveren, documenteren, exposeren van en publiceren over alle vormen van beeldende kunst gerelateerd aan Groningen in het bijzonder en Noord Nederland in het algemeen, een en ander in de ruimste zin van het woord.

Inschrijfnummer Kamer van Koophandel 41012026
ING-Bank NL09INGB0004429460

Website: www.sbbkg.nl

Stichting Behoud Beeldende Kunsten Groningen

Jaarverslag 2019

Bestuur per 1 januari 2020

Felix Schreuder, wnd.voorzitter

Marcel Stoeten, wnd.secretaris

Hans van Koningsbrugge, penningmeester

Ans van Genderen

Albertiene Hadders

Frédérique van der Palm

Adviseurs

Cees Hofsteenge

Piet Spijk

Correspondentieadres

Stichting Behoud Beeldende Kunsten

p/a Nederland Rusland Centrum

t.a.v. Marcel Stoeten

Antonius Deusinglaan 2

9713 AV Groningen

email: g.w.m.stoeten@rug.nl

Inhoud

Woord vooraf.....	4
Depot en collectiebeheer	5
Exposities.....	6
Overige activiteiten.....	7
Financiën.....	8
Uitgaven verschenen onder auspiciën van de SBBKG.....	9
Overige uitgaven.....	9

Woord vooraf

In 2020 bestaat de SBBKG 30 jaar. In deze periode is het voortbestaan van onze stichting meer dan eens bedreigd, maar telkens konden de problemen worden overwonnen. Met de viering van ons zesde lustrum staat het hoofddoel van de SBBKG nog steeds recht overeind: het verzamelen en (doen) exposeren van werk van Noordelijke kunstenaars vanaf 1850 tot heden.

Wanneer wij terug kijken op de geschiedenis van de SBBKG dienen twee personen met name te worden genoemd: Alida de Wit, dochter van de schilder C.P. de Wit, en Derk Stubbe, huismeester van het Pelstergasthuis. De eerste heeft in 2010 meer dan 40 schilderijen van haar vader aan onze stichting in permanent bruikleen gegeven met een bedrag in geld, met de bedoeling om het eigendom van deze werken op termijn aan de SBBKG over te dragen. De tweede verzamelde tijdens zijn leven meer dan 300 werken van Noordelijke kunstenaars. In 2008 schonk hij deze verzameling aan de SBBKG, eveneens vergezeld van een geldbedrag. Een instantie die in het bestaan van de SBBKG ook een belangrijke rol heeft gespeeld is de voormalige Jan ten Have Stichting. Van deze stichting ontvingen wij in 2008 een groot aantal werken van Jan ten Have, met een substantieel bedrag. De drie bovengenoemde schenkingen vormen de financiële ruggengraat van de SBBKG en gaven ons de afgelopen jaren o.m. de financiële ruimte om het bezit van de SBBKG te ontsluiten door ieder werk te beschrijven en deze beschrijving met een afbeelding van het werk en het toekennen van een locatiecode op te nemen in een elektronisch databestand.

Een zeer bedreigende gebeurtenis in het bestaan van de SBBKG was de mededeling in een brief d.d. 27 september 2007 van de Dienst Onderwijs Cultuur Sport en Welzijn van de gemeente Groningen dat de SBBKG niet langer gebruik mocht maken van het depot in het voormalige gebouw van het Groninger Museum. Over dit gratis gebruik was een schriftelijk vastgelegde afspraak gemaakt, maar het werd aan het bestuur van de SBBKG over gelaten om voor dit probleem een oplossing te zoeken. Nadat verschillende pogingen hiertoe waren mislukt bleek de Gerrit van Houten Stichting bereid om onze stichting onderdak te verlenen, een ruimhartig gebaar zonder welke de SBBKG geen toekomst zou hebben gehad.

Voor het voortbestaan van onze stichting is de verjonging van het bestuur een noodzakelijke voorwaarde. In het verslagjaar nam onze voorzitter Roel Velthuijs afscheid en gaf zijn voorganger c.q. waarnemer aan uiterlijk medio 2020 het bestuur te willen verlaten. Albertiene Hadders trad toe tot het bestuur waarbij zij zich bereid toonde op korte termijn het voorzitterschap op zich te willen nemen. Met vier ervaren bestuurders en een nieuwe voorzitter gaat de SBBKG met hernieuwd elan het jaar 2020 in, onder meer met de voorbereiding van een lustrumexpositie.

Felix Schreuder
wnd.voorzitter

Depot en collectiebeheer

Sedert 2011 is het depot van de SBBKG gehuisvest in het gebouw van de Gerrit van Houten Stichting. Dit depot omvat drie afdelingen: een zolder met stellingen en een twintigtal schuifrekken, waarin het merendeel van het bezit van de SBBKG is ondergebracht, een gemeenschappelijke werkruimte met stellingen waarin werken zijn opgeslagen die regelmatig worden uitgeleend en een zolder met werken die veel ruimte in beslag nemen zoals gipsen modellen van beelden van Wladimir de Vries en materiekunst van Ad Pieters. Het voordeel van de schuifrekken is dat de werken die daaraan zijn opgehangen zoals olieverfschilderijen van Cornelis Pieter de Wit en werken van Jan ten Have gemakkelijk kunnen worden getoond aan geïnteresseerden die zich een oordeel willen vormen over de kwaliteit van deze werken.

In de afgelopen jaren hebben wij een inventarisatie gemaakt van bijna alle werken uit ons bezit en hebben wij deze werken met een afbeelding opgenomen in een database. Door de toekenning van een locatiecode is in één oogopslag te zien waar een werk zich bevindt. Door deze ordening is de toegankelijkheid van deze werken aanzienlijk vergroot. Ook is het hierdoor mogelijk om op een eenvoudige wijze een selectie uit onze database te maken ten behoeve van een tentoonstelling.

De werken zonder lijst zijn voor het grootste deel opgeslagen in een ladekast die zich in de werkruimte bevindt. De toegankelijkheid van deze werken is vergroot door een globale beschrijving van de inhoud van de kast en door in elk van de circa 50 laden een beschrijving van de specifieke inhoud op te nemen. Bij deze inventarisatie kwamen enkele fraaie werken te voorschijn die onbekend waren en waarvan enkele ten behoeve van een expositie alsnog van een lijst zijn voorzien.

In het verslagjaar ontvingen wij 4 grote abstracte werken van Frits Werkman en een werk van 1,5 x 6,5 meter van de Groninger kunstenaar Gerriet Postma. De overdracht van deze werken is gerealiseerd in een bruikleenovereenkomst, waarin wordt bepaald dat het eigendom van de werken na een periode van 6 jaar overgaat naar de SBBKG. Het werk van Gerriet Postma is in 1996 in opdracht vervaardigd voor het voormalige Café Chez Dré aan de Grote Markt te Groningen. Het werk bevindt zich in goede staat en wij zoeken hiervoor een geschikte plaats, zoals wij in het verleden een locatie hebben gevonden voor het permanent exposeren van een vierdelig abstract werk van elk 100 x 120 cm van Jan van der Zee in het Gezondheidscentrum Lewenborg.

De beperkte ruimte die ons ter beschikking staat dwingt ons om zorgvuldig te overwegen welke schenkingen wij wel of niet (voor een deel) kunnen aanvaarden. Dank zij de gastvrijheid van de Gerrit van Houten Stichting kunnen wij de verplichting op ons nemen als een goed huisvader te zorgen voor de aan ons toevertrouwde werken, maar deze situatie brengt met zich mee dat wij uit hetgeen ons wordt aangeboden een weloverwogen keuze maken.

Exposities

De doelstelling van de SBBKG is niet alleen het verzamelen en bewaren van werken van Groninger kunstenaars, maar ook het (doen) exposeren hiervan. De circa 25 werken die in 2018 aan het UMCG zijn uitgeleend om in het Eribagebouw te exposeren zijn daar in het verslagjaar gebleven. Aan het eind van 2019 is er een nieuwe selectie gemaakt, die kort daarop naar het UMCG is overgebracht.

In een gang dicht bij het hoofdrestaurant van het UMCG is een kortstondige expositie van werken uit het bezit van de SBBKG te zien geweest, met als bijbedoeling onze naamsbekendheid te vergroten. Of dit is gelukt is onbekend, maar de expositie als zodanig was geslaagd. Het plan om in plaats van in de Blauwe Patio in de buurt van het restaurant exposities te organiseren wordt opnieuw onderzocht.

De expositie van portretten, die aan het eind van 2018 in De Zilverkamer in Appingedam werd geopend door de schilder Herman van Hoogdalem, liep door tot juli 2019. Deze werken vormden een mooie combinatie met het Groninger zilver dat permanent in De Zilverkamer wordt ten toon gesteld. De weduwe van de oprichter van de Jan ten Have Stichting was erg verheugd om een aantal mooi ingelijste werken terug te zien die in 2008 door deze stichting in enkele mappen aan de SBBKG waren geschonken.

Onze doelstelling om werken uit ons bezit voor het publiek toegankelijk te maken is het afgelopen jaar ook gerealiseerd door werken beschikbaar te stellen voor een expositie die wordt georganiseerd door een derde. Zo leenden wij een vijftal werken van Jannes de Vries uit ten behoeve van een expositie van zijn werk in 'Kunst aan de dijk' in Kortenhoef, met als thema 'Het Groninger Hogeland'. Vele in het westen wonende oud-leerlingen van 'Lange Jan' maakten van deze gelegenheid gebruik om oog in oog te staan met het werk van hun tekenleraar. De keuze die voor deze expositie is gemaakt is vastgelegd in een fraaie catalogus.

Als bijdrage in de kosten voor het onderhoud en de opslag van werken in ons depot vragen wij in geval van langdurig bruikleen een bescheiden vergoeding. Ook de kosten voor het vervoer door een professionele vervoerder en de verzekering van spijker tot spijker zijn voor rekening van de exposant. Voor de waardebepaling van de uitgeleende werken hanteren wij een formule waarvan de uitkomst blijkens onze ervaring nauwelijks afwijkt van de taxatiewaarde die door een professionele taxateur wordt vastgesteld.

Overige activiteiten

Dankzij een grote schenking in geld en goederen van Alida de Wit is de SBBKG in het bezit gekomen van een veertigtal olieverfschilderijen van Cornelis Pieter de Wit, in de eerste helft van de vorige eeuw docent aan Academie Minerva. Deze werken zijn door de tijd ernstig vervuild en om deze te laten reinigen zijn wij in 2018 begonnen om fondsen te werven. De totale kosten voor het reinigen en vervoer van deze werken bedragen circa € 10.000, waarvan aan het eind van 2019 ruim € 5000 was gedekt. In het begin van januari jl. ontvingen wij van het J.B. Scholten Fonds voor het realiseren van ons plan een toezegging van € 4000, zodat wij hiermee nu op korte termijn een begin kunnen maken.

De actualisering van onze website heeft veel voeten in de aarde. De noodzaak om de website door een betere verdeling van tekst en beeld meer uitstraling te geven is evident, maar de uitvoering van dit voornemen blijkt binnen de beperkingen van het huidige computerprogramma moeilijk te realiseren. Met externe specialistische ondersteuning trachten wij de problemen op te lossen.

Een bescheiden bron van inkomsten wordt gevormd door de verkoop van boeken die door ons worden uitgegeven. Onze uitgaven Lokaal Palet, Jannes de Vries en Wladimir de Vries zijn gebonden en kosten € 15 per exemplaar. Voor dezelfde prijs stellen wij grafisch werk van Adri Zuidersma beschikbaar en een fraaie uitgave in kleur over deze kunstenaar. De andere uitgaven die nog leverbaar zijn kosten € 5 per exemplaar. Bij levering per post bedragen de kosten voor verpakking en verzending € 5. De boeken zijn te bestellen bij het secretariaat. Dit kan ook informatie geven over de leveringsvoorwaarden die voor deze uitgaven voor de boekhandel gelden.

Door de verkoop tijdens de exposities in Appingedam en Kortenhoef zijn er in het verslagjaar meer boeken verkocht dan gebruikelijk. Daarnaast hebben wij in het verslagjaar aan onze donateurs uit erkentelijkheid een exemplaar van onze uitgave Wladimir de Vries gestuurd, het enige boek waarin alle van deze kunstenaar bekende beeldhouwwerken zijn opgenomen, inclusief hun vindplaats. Een onmisbaar naslagwerk voor allen die zijn geïnteresseerd in de beelden die zijn opgesteld in publieke ruimten in Groningen en omgeving.

Financiën

<i>Balans</i>	31-12-2018	31-12-2019
lopende rekening	€ 3.112,42	€ 5.404,34
sparrekening	€ 28.535,47	€ 28.536,55
totaal	€ 31.647,89	€ 33.940,89
<i>inkomsten</i>		
verkoop boeken	€ 41,00	€ 215,80
donaties	€ 617,50	€ 640,00
subsidies		€ 2.750,00
hanggeld	€ 153,00	€ 1.500,00
bijdragen musea		€ 701,07
rente	€ 7,73	€ 1,08
totaal	€ 819,23	€ 5.807,95
<i>uitgaven</i>		
archivering	€ 2.843,50	€ 2.478,43
bankkosten	€ 166,98	€ 196,52
inlijsten/vervoer	€ 908,44	€ 175,00
bestuurskosten	€ 83,85	€
verzekering	€ 363,00	€ 363,00
onvoorzien	€ --	€ 302,00
totaal	€ 4.365,77	€ 3.514,95

In het totaal hebben in 2019 de inkomsten € 2293,00 meer bedragen dan de uitgaven. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door verleende subsidies. Deze zijn bestemd voor de bekostiging van het reinigen en bijwerken van 46 werken van C.P. de Wit, waarvan 39 olieverfschilderijen en 7 werken in aquarel en potlood. Samen met de toegezegde subsidies is het bedrag dat hiervoor nodig is inmiddels voldoende om met de voorgenomen werkzaamheden te beginnen.

Uitgaven verschenen onder auspiciën van de SBBKG

Monografieën onder redactie van prof. dr. Han J.W. Drijver:

- 1993 Cees Hofsteenge, Thijs Martens en Caspar Wechgelaer
Georges Martens en Alida Pott. Leven en werken, 88 pp
ISBN 90 54770112 (uitverkocht)
- 1994 Cees Hofsteenge en Caspar Wechgelaer
Jan Gerrit Jordens. Leven en werken, 88 pp
ISBN 90 54770147 (uitverkocht)
- 1995 Piet Spijk en Cees Hofsteenge
Marius Holleman. Een echo van de Renaissance, 104 pp
- 1996 F. van Dijk, C. Hofsteenge, H.C. Scheerder en T. Wibaut-Guilonard
Johan Hendrik van Zweden. Leven en werken, 128 pp
ISBN 90 54770163
- 1997 Francis van Dijk
Leraren van de Academie Minerva. Een keuze uit twee eeuwen kunst
en kunstonderwijs in Groningen, 128 pp
ISBN 90 54770198
- 1998 Hans IJsselstein Mulder, Leo van der Laar en Evert Schoorl
Willem en Hendrik de Valk. Een Arnhemse schilder en een Groninger
beeldhouwer, 128 pp
ISBN 90 5477021X

Overige uitgaven

- 1999 Piet Spijk
Jan Bosboom en Ali Bosboom-van Leeuwen, 48 pp
ISBN 90 72410157 (uitverkocht)
- 2000 Francis van Dijk, Han Drijvers, Han Steenbruggen en Martien Stege
Lokaal Palet. Groningen, stad en land gezien door zijn schilders 1900-2000,
122 pp ISBN 90 5402240X (uitverkocht)
- 2004 Francis van Dijk
Jannes de Vries, 110 pp
Met bijdragen van Cees Hofsteenge, Han drijvers, W. Jos de Gruyter,
Pieter Huizinga en Henk van Os
Samenstelling en redactie Dick Siersema
ISBN 90 80871818
- 2006 Elly Koen en Francien Nouwt
Wladimir de Vries, 140 pp
ISBN-10: 90-808718-2-6, ISBN-13: 978-90-808718-2-3